

Закятүль-фитрдин садакьа - им вичиз вич ва хизан хуьдай мумкинвал авай гьар са мусурманди вичин хизандин гьар са кьиледай пак Рамазан вацра сивин сувар алуькдалди вилик игтияжлу мусурманриз гана кланзавай чарасуз, яни ферз садакьа я. Мусурманриз - им Аллагь-таалади сивер кьабулунин себеб шартI ва кесибрин гьил кьун я. Гьи чкада тIуьнра вуч пара ишлемишзаватIа, гьам гана кланзава. Чи шартIара гьар са касдилай ерилу 3 кило кьуьл, я туш гьадан кьимет пул. Жуваз талукь игтияжлу кас аваз масадаз гайи закят кьабул туш. Сивин сувар алуькьадалай кьулуьх гайи закят адетдин садакьа яз гьисабзава. Гьа са вахтунда Рамазан вацран вири садакьаьр пара суваблу я.

1928-йисалай акьатзава

№19 (8779), арбе

12+

ЩИЙИ ДУЬНЬЯ

12-май, 2021-йис. Газет гьафтеда садра акьатзава.

Кьимет 10 манат

ГЫЧ СА КАСНИ, ГЫЧ СА ЗАТИНИ РИКЕЛАЙ ФЕНВАЧ

ГЪАЛИБВИЛИН СУВАР ЛАЙИХЛУДАКАЗ КЪЕЙДНА

2021-йисан 9-май. Фашизмдихь галаз яргьал чIугур залум дяве куьтягь хьана 76 йис алатнава, адан иштиракцияр чи арайра саки амач. ЯтIани несилрин рикеледай бубайрин зурба игитвал алатзавач, ам эбеди я. Вучиз лагьайтIа, Ватан кIеве гьатай лап четин шартIара абурулай чпин садвал, игитвал, ватанпересвал кьалуруналди кьуватлу ва фендигар душмандин хура акьвазна тарихдин метлебдин Гъалибвал кьазанмишиз алакьна.

хьи, Гъалибвилин парадар жезвач. «Рекьин тийидай полкунин», гьаки маса серенжемарни «онлайн» кьайдада тешкилзава. ЯтIани и сеферда района Гъалибвилин сувар писдаказ кьиле тухвана лугьуз жедач. Райцентрдин кьилин куьчяьр, майданар, паркар сувар

Эхь, Ватандин азадвални аслу туширвал, Советрин стха халкьарин садвал лишанламишзавай, Ватан патал чпин жегьил чанар кьурбанд авур кьегьалар рикел хьизвай идалай чIехи ва важиблу

сувар чи уьлкведа мад авач. Гьавилай ам гьар йисуз лайихлудаказ кьейдзава. Амма эхиримжи кьве йисуз эпидемиологиядин (коронавирусдин пандемия чукIунихь галаз алакьалу яз) кьулайсуз гьалар фикирда кьуналди, гьайиф

ва адан игитар тебрикзавай махсус лозунгралдини пайдахралди чIагурнавай. Валентин Эмирован тIварунихь галай ял ядай багьда игитрин аллея (ана Ватандин Чехи даяедин активный иштиракчийрин шикилар эцигнавай) безетмишнавай, райондин жегьилрин парламеннтдин векилри «Георгиевская ленточкадин», «Рикел хуьнин вахтадин» акцияр кьиле тухузвай.

Районда Гъалибвилин чIехи парад тешкилдай мумкинвал хьаначтIани, Ватан патал чанар гайи кьегьалар лайихлудаказ рикел хкана. Сятдин кIуьдаз кьиле райондин регьбер О.М.Абдулкеримов аваз райадминистрациядин кьуллугьчийар, идарайринни карханайрин руководителар, зегьметдин ветеранар, гьиле цуькверни шарар авай школьникрин дестеяр ва погранчастьнин векилар Ма-

→2

АЛЛАГЪДИ КЪАБУЛРАЙ!

Гьуьрметлу районэгьли-яр! Пак Рамазан вацран сивин сувар чна кьез рикIин сидкьилай мубаракзава! Къуй Аллагь-таалади куь сивер, дуьаяр, ибадатар, садакьаьр – вири хьсан крарни кьени ниятар кьабулрай! Чандин сагьвал, хизанра гьуьрмет, берекат артух хьурай!

Рамазан вацран, иллаки сивин суварин йикьар – им руьгьдиз ва Ислам диндал мягькем жедай, мергьяматлувилин крарик кьил кутадай, инсанриз алакьдай гьуьрметдай, кIевевайдан гьил кьадай, хьелбур туьхкIуьрдай, сада-садавай багьишламиш тIалабдай,

мукьва-кьиливилини хванах-вавилин алакьаяр хуьдай, хьайи чIуру крайлай Аллагьди гьил кьачун патал рикIин сидкьидай Астагьфируллагь лугьудай вири-далайни хьсан вахт я. Ам гьилияй ахьаймир.

Къуй Рамазан вацран, чна хвенвай сиверрин ва ганвай садакьайрин гьуьрметдай Аллагь-таалади чи хийир дуьайриз жаваб гурай ва чун чиз ва чин тийиз жезвай гунагьрикай хуьрай! Амин.

«Ахцегь район» МР-дин кьил
О.М.АБДУЛКЕРИМОВ
Депутатрин райсобранидин
председатель
А.К.ПОЛЧАЕВ

АХЦЕГЪА ДИНДИН МЕЖЛИС – ИФТАР!

Дашдемир ШЕРИФАЛИЕВ

Эхиримжи йисара азиз Рамазан вацра гагь сана, гагь масана ифтардин, яни саналди сив ахтIунин межлисар кьурмишзава. Ислам дин-иман мягькемарунин, инсанрин садвилин, дуствилин, мергьяматлувилин алакьаяр хуьнин, акьалтзавай несилдиз диндинни эдеб-ахлакьдин тербия гуьнин, берекатлу са суфрадихь ацукьна фу тIуьнин мурад-метлебдин лап хьсан адетдиз элкь-венвай халис межлис 7-майдиз Ахцегь района сифте яз кьиле тухвана. Аллагьди кьабулрай!

Райцентрдин «Ахцагь» стадионал, и кьилияй а кьилиз жерге-жерге суфраяр экиана, кьве агьзурав агакьна районэгьли муьмин стхярни вахар кIватI хьанвай. Райондин руководстводихь галаз меслятдалди Дагьустандин Муфтиятди тешкилнавай ана паталай хтанвай мугьманрини (диндин кьуллугьчийри, алимри, имамри) иштиракна. Сада-садаз «хвашгелди, Рамазан варз, алуькьзавай сивин сувар мубарак хуьй, кьазвай си-

вер Аллагьди кьабулрай» лугьуз, жемат шад тир. Нагагь Советрин девирда чи рагьметлу бубайриз Ахцегьа ихьтин кар жеда лагьанайтIа, якьин, абур чIалахь жедачир.

Гуьзелдиз туькIуьрнавай чIехи сегьнедилай пак Кьурьандин аятар кIелуналди, межлис (адан тамадавал Камил Шейхова ийизвай) чи баркаллу ватанэгьли, республикада машгьур нашидист

→2

ГЪАЛИБВИЛИН СУВАР ЛАЙИХЛУДАКАЗ КЪЕЙДНА

1 ←

лик Гъаниеван тIварунихъ галай РДК-дин вилик кIватI хъана. Сада-садаз сувар мубарак авуна, рикIел аламукъдай шикилар яна, абур Ватандин ЧIехи дяведин игит лётчик Валентин Эмирован памятникдивни игитрин аллеядив

дяведин йисара Ахцегъ РВК-дай эверна дяведиз тухвай пуд вишев агакьна аскеррин (инаг элкьвена тахтай чIехи пай игитрин лишан-лу сур я лагъайтIа жада) гуьмбет-див цуьквер эцигна, рагъметлуй-рин руьгьерихъ дуьа авуна, абур рикIел хуьнин лишан яз сергъятчи аскерри цавуз автоматдин гуьлле-

фена. Абур эбеди яз рикIел хуьнин лишан яз, цуьквер эцигна.

Суварин кьилин серенжем Баркаллувилин обелискдал давам хъана. Суварин иштиракчийри

яр – салют яна ва декьикъада кис-на акъвазна. Шадвилин мярекат жегъилрихъ галаз тербиядин мет-лебдин гуьруьшралдини маналу маса серенжемралди давам хъана.

СПОРТ

ЖЕГЪИЛ БОКСЁРРИ ЧПИН ГЪУНАР КЪАЛУРНА

Д.ШЕРИФАЛИЕВ

1-майдиз, зегъметдинни ислягъвилин суварин серенжемрин сер-гъятра аваз Мегъарамдхуьре жегъил боксёррин арада райондин ачух турнир кыле фена. Акъажунра Ахцегърин 2-нумрадин спортшкола-дин тренер Нариман Ильясован гъилик вердишвилер къачузвай же-гъилрини иштиракна. Жегъил боксёррин арада давам хъайи бягъсерин

нежижада Ахцегърин командадин членрикай къведа 1-ва вада 2-чкаяр кьуна. Ингъе абур:

1-чкаяр - Байрамбеков Максим (54 кг.), Хизриев Салман (36 кг.). 2-чкаяр - Ильясов Руслан (44 кг.), Бабаев Гъашум (47 кг.), Абдулризаев Мадрид (52 кг.), Гъажиев Асхаб (54 кг.), Шерифалиев Рамазан (60 кг.). Чна чи жегъил боксёрризни абурун диде-бубайриз ва, гъелбетда, вичин жавабдар пешедив рикI гъаз эгечIзавай тренер Нариман Ильясоваз и агалкьун рикIин сидкьидай мубаракзава. Къуй квез чандин сагъвал ва спортдин рекъе мадни еке агалкьунар хъурай!

АХЦЕГЪА ДИНДИН МЕЖЛИС – ИФТАР!

1 ←

Заур Салигъова ачухна. Ахпа сегънедал жемьатдиз алуькьзавай сивин сувар РД-дин Муфтий, алимрин Советдин председатель шейх Агъмад эфендидин ва вичин патай мубарак авун патал Дагъу-стандин Муфтиятдин председа-тель, ахцегъви Шамил Алиханов эькъеИна. «Чун мусурманар яз халкънавай ва икI гуьруьш жадай мумкинвал ганвай Аллагъдиз шукур хъуй! Къуй Аллагъ-таалади чун гъа и тегъерда Женнетдани кIватIрай, Амин!», - лагъана ада.

Аялрин «Хайрат» дестеди нашидар кIелайдалай къулухъ Ахцегъ райадминистрациядин кьилин заместителар тир Роберт Гъамзаевзни Вадим Агъасиеваз гафар гана. Сив хуьнин сувар рай-ондин регъбер Осман Абдулкерим-ован патай мубаракналди абур кIватI хъанвайбуруз чандин сагъ-вал, диндал мягъкемвал, хизанра гуьрмет, берекат хъун тIалабна ва межлисин тешкилатчийриз, мергъяматлувилин «Инсан» фон-дуниз, гъаки вири иштиракчийриз «Пара къадар сагърай!» лагъана.

Межлис мубарак авуналди, Махачкъаладин кьилин Джума-мискиндин имам Мухаммад Мухаммадова къейд авурвал, къуй Аллагъди (Гъадалай мер-гъяматлуди, рагъимлуди авач, шукур хъуй!) чи чIуру пара мяр-кетрилайни крарилай гъил къачун патал и межлис къабулрай! «Зи рагъимлувал зи ажугъдилай вилик ква» - кхъенай Халикъди Арш-дал – Вичин виридалайни чIехи ва гъайбатлу яратмишунал гъеле инсан халкъдалди вилик.

Межлисин гуьрметлу мугъ-манрин-диндин алимрин ара-дай вяз-насигъатдин келимаяр гъаз сегънедал гъаки Хасавюрт райондин имам Агъмад Гъажи Абдурашидов, республикадин Кьиблепатан сергъятрин округда Муфтиятдин векил, ахцегъви Гъуьсейн Гъажиев, Ахцегъ рай-онда Муфтиятдин тамам ихтия-рар авай векил Узаир Шаamilов, Каспийск шегъердин мискиндин имам Расул Мегъамедов ва маса юлдашар эькъеИна.

Рахунрин арайра Заур Сали-гъова, Гъажи Юсуфа, «Хайрат» дестеди нашидар кIелна, лотерей къугъвана (иштиракчийриз теле-визор, холодильник, пекер чу-хуьдай машин ва яшайишдин маса техника акъатна). Диндин чIехи межлис адан вири иштиракчийриз чими тIуьнарни маса няметар гуналди, саналди тир капI-дуьа авуналди ва фейерверк ягъуналди давам хъана.

Ислендин юкъуз (10-май, Рамазан вацран 29-сив) гъа ихъ-тин берекатлу межлис – ифтар Ахцегърин Жумъя-мискиндани кыле фена. Мискиндин имам,

райондин имамрин Советдин председатель Абдулашим Гъажи Абдулгъашумован регъбервилик кваз тешкилай гурлу мярекатда гъамиша ибадат ийизвай муьмин-рилай алава «Ахцегъ район» МР-дин кьил Осман Абдулкеримовани райсобранидин председатель Абдул-Керим Палчаева, Дербентда диндин «Бабуль Абваб» центрда шейх Абдулла эфенди-дин тIварунихъ галай Исламдин университетдин ректор Саидов Ариф эфенди, къази Шагъабудин гъажи Керимова (мугъманри и межлис устаз, шейх Исамудин эфенди Саидован ва Кавказдин мусурманрин кьилин Управлени-дин патай мубаракна), райондин хуьрерин мискинрин имамри ва масабур (вири агъзур касдив агакьна) иштиракна ва тебрикрин-ни вяз-насигъатрин келимаяр гъаз инал тIварар кур ксар рахана.

- Ихътин мярекатри, шак-суз, инсанрин арада гуьрмет, мергъяматлувал, артухарзава, дингъилийрин иман мягъкемар-зава. Гуьрмет авай чкада исл-лягъвал, девлетни жада. Къуй чи арайра гъа ихътин ерияр артух хъуй! Жумъя-мискин хъсандиз туькIуьр хъуьнаини Абдулашим стха ва адан куьмекчийр сагърай! Амма мискиндин абур жемьат я къван, ина дингъилийрин жергеяр къалин хъун хъсан лишан я. Къуй квез алуькьзавай сивин сувар муба-ракрай, къунвай сивер Аллагъди къабулрай!- кьилди къачуртIа лагъана райондин регъберди.

Мярекат Къурандин аятар кIелуналди, зикр авуналди, имам кьилеваз гъедре капI авуналди ва, гъелбетда, ифтар къурмишуналди (сив ахтIун), гъадалайни гуьгъу-низ таравих капI авуналди давам хъана.

ДЯВЕ БАШЛАМИШ ХЪАНА 80, КУБТЯГЪ ХЪАНА
76 ЙИСАР ТАМАМ ХЪУНИЗ ТАЛУКЪ ЯЗ

БУБАДИКАЙ ГАФ

Н.А.ГЪАЖИЕВ,
зегъметдин ветеран,
журналист

(Эвел 18-нумрада)

Уьмуьр са рангунинди жезвай, адан кваллахдин рекъе чала-чухуар, агъуз-виниз финар авачиз хъанач, къулайсузвилерик тахсир кутадай касни авач. Чна винидихъ лагъанай — чи къвалав къуниш яз Касимов Гъажи халудин хизан яшамин жезвай. Абурун бине Миграгъар тир. Саки гъа чи яшара авай къуд аял гъабурун квалени авай. Гъа дыведин залан йисарилай къулхъ-ни район амай къван, гуьгъуьнай чи хизан Ахцегъиз хтайлани чи диде-бубайрин, ахпа члехи хъанвай аялрин арада гуьрмет ва алакъяр гъамиша амаз хъана. А хизандин кайвани Бегис хала чаз гъа вичин аялриз хъиз килигдай, гъавилий чи дидеди чарасузвал аваз гъинихъ-гъанихъ (дидедал кыл члугъаз Ахцегъиз, госпиталда авай бубадин кылиив Махачкъаладиз ва маса хийир-шийир рекъериз) фидайла рикI секин яз чун, гъвечли аялар, Бегис халадал тапшурмишдай. Ада чун, гъа вичинбур хъиз, тасана туна чухъудай, дыведин йисара бул хъанвай гъашаратрикийни михъдай. Ибур гъакъикъатда хъайи крар я. Шадвилер, пашманвилер (ихътин-бурни авачиз тушир) къве хизанди санал пайзавай.

Гъажи халу гъа заз чндай вахтарилай инихъ райфодин бухгалтер тир. ГъикI ятлани са ревизияди адан кваллахда нуксанар къуна, ам гъа Усугъчайдал силис физвайла са къадар вахтунда дустагъда твазва. Гъадал кыл члугуна лугъуз, органрин са къуллугъчиди райондин руководстводиз и кардикай хабар гузва. Властиди идалай гъыл къачуна. Са тлимил вахтарилай, гуя гуьгъуьна авай идарада къайда хтун патал я лагъана, буба райкомдай акъудна, райондин доручастокдин (рекъерин отдел) руководителвиле ракурзава. Урусри лугъуда: «Нет худа без добра». Кваллах экъечинавай чкадилай гъвечлиди тиртлани, ина дуллук еке тир, са тлимил вахтарилай и идарани республикадин кIвенкIве авайбурукай сад хъана. Гъар кварталдин, зур ва йисан нетижайрай гъилий-гъилиз фидай пайдах гудай, гъадахъ галаз пулдин премияр ва маса пишкешар гуз хъана. Студент тирла заз сифте яз бубади багъишай «молния» сят адаз вичиз пишкеш яз Махачкъаладай дор.управленидай ганвайди тир. Лугъун, гъилихъ сят хъун а вядеда еке «роскошь» тир.

Са тлимил вахтарилай амнистиядик акагна, Гъажи халуни дустагъдай ачух хъувуна. Дугъри я, инай акъатна ам са йис къван вахтунда Сергокъала районда кваллахдал ракурна. ГъакI ацалтна, буба Махачкъаладиз физвай рекъе гъадал кыл члугъаз Сергокъаладиз фейила, зунни гъадахъ галаз хъана. Им зирикIел ахварай хъиз алама — лап фад хъайи кар я къван. Гуьгъуьнай ам хизандин патав Усугъчайдал хтана, кваллахар хъийиз эгечина.

Са вахтарилай буба виниз хкаж хъийизва, ам райисполкомдин председателдин заместителвиле кваллахдал ракурзава. Гъа инайни ам са вахтарилай мад сеферда кваллахар хъсанзавачир идарада къайда тун патал райподин председателвиле тайинарзава. Инани гъа доручастокда хъиз тикрар хъижезва — са тлимил варцарилай вири рекъерай планар ацлуриз, Яру пайдахарни пулдин премияр арадал къвезва. Райондин къурулушдин кваллахдихъ галаз буба танишди тир, дыведиз ам гъа и кваллахдилай тухвайди тир.

Гъиниз ракураритлани, ада ашкъидивди, намуслуздак ва кар чиз кваллахдай. Вичиз аял вахтунда азабар акур кас яз, ада кIевевайбуруз, гишин-мекъидиз вичин мумкинвиле-

лериз килигна гъамиша куьмекардай. Вахтар мишекъат, четинбур тир, куьмек герекбурни гъаф авай. Гъавилий адаз вирида гуьрметдай, гъафбурун патай алхишар заз ван хъайиди я.

Ярар-дустарни адахъ хейлин хъанвай, гъабурун патайни гуьрмет-авторитет гъамиша малум тир, райондин хуьрерин жемятни адакай хъсандиз рахадай, гъа инрани адахъ таниш-билиш, яр-дуст хейлин авай.

Усугъчай вич я кIарасдин, я векъин суьрсет авачир чка я, гъавилий хъуьтлугъз мекъи жедай, кализ алафар авачир. КIарасар, адет яз, чна аяларни акатна къулан (Самур) вацун къеряй кIватIдай. Гатуз ятар пара хъана, селер атайла вацлун чи къерез тарарин хилер, танар, кланчлар — гъар жуьредин кIарасар хейлин гъидай. Зулуз чна абур кIватI хъийидай. Капаяр (купар), гилигар (къуру авунвай фитер) хъхъайла, хъуьтлерин мекъерай чун саламатдиз акъатдай. Макъарин, Чах-чахрин хуьрерихъ чпин тамар авай, бубадин танишри-дустари гъа инрай гъазурна хъуьтлугъз кIарасар ракурдай. Кал хуьнизни шартIар авачир, ам авачиз уьмуьрни четин тир. Гатуз нек чна хъадай, амма хъуьтлугъз алаф авачирвилей кал Гъепцегъиз, Гарагъал, Кара-куьредиз, Миграгъ-къазмайрал (члугъавар) ракурдай. Ибур зи рикIел аламай хуьрер я. Адет яз, кал гъаз фидай рекъе дидедихъ галаз куьмекчи гъамиша зун тир. Инра бубадиз куьмекиз гъазур танишар-дустар авай.

Къурушрин жемятдизни адан хатар пара тир. 1952-йисуз зурба, гегенш ййлахар, суьруйра виш агъзурдилай виниз хпер авай кадгъай и хуьр арандиз (Хасавюрт райондиз) куьчарзава. Амма хуьре куьч хуьниз акси ксарни авай. Абуру санизни тефена, 60 дав агакъна кIвал-хизанар чпин бубайрин ерийра амуькъна. Чебин, иесияр амачир-бур хъиз, сугъул хъана, кIеве гъатна: са идара — совет, колхоз, почтадин отдел, медпункт амачиз. Школани гъвечли хъхъана, хуьруьн са пай кIвалерни чIкIана харапайриз элкъвена. Инсанрихъни кIвалах амачиз, хуьруьн статусни кIвахъна амуькъна. Бубади исполкомда кIвалахзавай вахт тир. Райондин руководстводи хуьруьз куьмекдай къарар къабулзава. Колхоз тешкил хъийизва, совет ахчухзава, почтадин отделение, медпункт арадал къвезва. Гъа и месэляра гъалун, райондин векил яз, бубадал тапшурмишзава. «Хуьрел «чан» къвезва, буба чпиз уьмуьр багъиш хъувурди я» лугъудай хуьруьн жемятди бубадиз алхишардай. Идалайни гъейри, къурушвириз вири жемятдин гуьрметда ва авторитетда авай чпин хуьруьнви духтур-хирург Везиров МикIадаз зи бубадин фронтдин дуст тирдини чизвай. И карни къурушвириз вилера еке лайихвал тир. Дяве кубтягъ хъана, цIуд йисар алаатайла жагъун хъувунвай са дуст капитан бубадихъ мад авай. Ам Краснодарский крайдин са хуторда (хуьре) яшамин жезвай. Дустари башламишна чарар кхиз. Са сеферда бубади посылка ракурна, адаз гъаф шад жезва, меслягъ жезва сад-садан патав мугъманвиле атун. Вичин сагълам-вилехъ артух абур авачирвилей ада сифте мугъманвиле вичин патав буба атун теклифзава, ахпа вич къведайвал. Буба гъазурни хъанвай, амма къисмет хъанач. Са тлимил вахтарилай дустунин папалай чар къвезва. Ана ада вичин итим, бубадин дуст рагъметдиз фейидакай хабар ганвай. Фронтдин хирери адаз эхиримжи вахтара гъаф тади гузвай. Эхъ, фронтдин гуьллейринни бедендик кумай ракъун кIусари (осколкири) дыведин гуьгъуьнин йисара гъаф ветеранрин уьмуьрар куьруь хъувунва. Бубадин еке гуьрметда авай вичин гъа къурушви дустни уьмуьрдин лап чагъиндаваз (бегъем яшар тахъанваз) рагъметдиз фена.

(КъатI ама)

СЕРГЕЙ МЕЛИКОВ ЭФИРДА

Дагъустандин Къилин везифаяр вахтуналди тамамарзавай Сергей Меликова 28-апрелдиз прямой эфирда республикадин агъалийрин суалриз жавабар гана. Серенжем 3 сятдилани гъаф вахтунда давам хъана ва ам саки 25 суалдиз жавабар гуз агакъна. Эфирдин вахтунда Сергей Меликова гъукуматдин членриз, къуллугърин ва муниципалитетрин регъберриз са жерге тапшуругъар гана. Бязи месэляра гъа эфирдин вахтунда гъална.

Амай суалар (вири саналди саки 2000 далай артух суалар атана) хуси гуьзчивилик кутунва.

Эфирдин вахтунда агъадихъ галай месэляра къарагъарнавай:

- аялрин бахчайра учирар акъудун патал, цIийи бахчайра эцигун;
- Кикунинский консервирдай завод кIвачел ахкъулдун;
- гъаф аялар авай хизанриз чилин участокар чара авун;
- школар герек алатрални техникадал ва ученикар кфетлу чими тIуьнралди таъминарун;
- базарагълу аялрин тереф хуьн;

дун, туриствилин инфраструктура кIвачел ахкъулдун;

- законсуздак эцигнавай чкайриз ва къунвай чилериз кихлигун;
- набутар патал автошкола ачухун;
- женгинин гъерекатрин ветеранар патал реабилитационный центр ачухун;
- рекъер авай гъал ахтармишна, гуьнгъуна хутун;
- рекъеринни транспортдин дуьшуьшар ва ПДД чIурай дуьшуьшар къейд ийидай камераар эцигун;
- автомобилрин кудайдан (ГСМ) еридал гуьзчивалун ва и базардин «ири игрокриз» региондиз атун теклифун ва икI мад.

ОБЪЯВЛЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПУБЛИЧНЫХ СЛУШАНИЙ

Администрация СП «сельсовет Ахтынский» сообщает о проведении публичных слушаний по обсуждению вопроса предоставления разрешения на изменение вида разрешенного использования:

1. - земельного участка с кадастровым номером 05:22:000001:10619, общей площадью 400 кв.м, расположенного по адресу: Республика Дагестан, Ахтынский район, с. Ахты, ул. Шамхалова 356, принадлежащего на праве собственности Абасову Агалару Агасиевичу, категория земель «земли населенных пунктов», с разрешенного использования «для ведения личного подсобного хозяйства» на вид разрешенного использования земельного участка - «Объекты придорожного сервиса» код 4.9.1.

2. - земельного участка с кадастровым номером 05:22:000001:10644, общей площадью 990 кв.м, расположенного по адресу: Республика Дагестан, Ахтынский район, с. Ахты, принадлежащего на праве собственности Раджабовой Залине Салмановне, категория земель «земли населенных пунктов», с разрешенного использования «для ведения личного подсобного хозяйства», на вид разрешенного использования земельного участка «предпринимательство» код 4.9.1.

3. - земельного участка с кадастровым номером 05:22:000001:10648, общей площадью 777 кв.м, расположенного по адресу: Республика Дагестан, Ахтынский район, с. Ахты, ул. «ЧIвалар», принадлежащего на праве собственности Гусейнову Сейфе Гамзабековичу, категория земель «земли населенных пунктов», с разрешенного использования «для ведения личного подсобного

хозяйства», на вид разрешенного использования земельного участка — «предпринимательство» код 4.0.

4. - земельного участка с кадастровым номером 05:22:000001:7265, общей площадью 1500 кв.м, расположенного по адресу: Республика Дагестан, Ахтынский район, с. Ахты, ул. Ханахмедова, уч. 35, принадлежащего на праве собственности Давудову Марату Давудовичу, категория земель «земли населенных пунктов», с разрешенного использования «для ведения личного подсобного хозяйства», на вид разрешенного использования земельного участка — «предпринимательство» код 4.0.

5. - земельного участка с кадастровым номером 05:22:000029:601, общей площадью 3200 кв.м, расположенного по адресу: Республика Дагестан, Ахтынский район, с. Ахты, принадлежащего на праве собственности Палчаевой Наире Фикретовне, категория земель «земли населенных пунктов», с разрешенного использования «для размещения зданий, строений, сооружений, используемых для производства, хранения и первичной переработки сельскохозяйственной продукции», на вид разрешенного использования земельного участка — «предпринимательство» код 4.0.

6. - земельного участка с кадастровым номером 05:22:000001:10647, общей площадью 118 кв.м, расположенного по адресу: Республика Дагестан, Ахтынский район, с. Ахты, ул. Байрамова, уч. 105г, принадлежащего на праве собственности Тарханову Маруфу Казиевичу, категория земель «земли населенных пунктов», с разрешенного использования «для ведения личного подсобного хозяйства», на вид разрешенного

использования земельного участка — «предпринимательство» код 4.0.

7. - земельного участка с кадастровым номером 05:22:000001:10513, общей площадью 1000 кв.м, расположенного по адресу: Республика Дагестан, Ахтынский район, с. Ахты, принадлежащего на праве собственности Талхановой Фатиме Гаджагаевне, категория земель «земли населенных пунктов», с разрешенного использования «для ведения личного подсобного хозяйства», на вид разрешенного использования земельного участка — «предпринимательство» код 4.0.

8. Комиссии по результатам публичных слушаний подготовить и представить главе СП «сельсовет Ахтынский» заключение и рекомендации о предоставлении разрешения на условно разрешенный вид использования или об отказе в предоставлении разрешения с указанием причин принятого решения.

Публичные слушания состоятся **16.06.2021 г. в 14 часов 00 мин.**, по адресу: Республика Дагестан, Ахтынский район, с. Ахты, в кабинете главы сельского поселения «сельсовет Ахтынский».

С полной информацией по указанным вопросам можно ознакомиться в администрации СП «сельсовет Ахтынский» по тел.: **/89884205087**, а также на официальном сайте сельского поселения «сельсовет Ахтынский» в сети Интернет: <http://ahiti.sitemo.ru/>

Письменные рекомендации и предложения по вопросам публичных слушаний принимаются по адресу: Республика Дагестан, Ахтынский район, с. Ахты, ул. А.Байрамова 1., кабинет зам. главы СП «сельсовет Ахтынский».

Глава СП «сельсовет Ахтынский»
Н.А.ЭФЕНДИЕВ

РАБОТОДАТЕЛИ МОГУТ ОБРАЩАТЬСЯ ЗА СУБСИДИЕЙ ПО НАЙМУ ДИСТАНЦИОННО В 2021 г.

Получить субсидию может любой работодатель, если он примет в штат безработного гражданина, зарегистрированного в центре занятости населения по состоянию на 1 января 2021 г. размер субсидии на одно рабочее место может составить порядка 50 тысяч рублей. Выплаты делятся на три части. Это МРОТ, увеличенный на сумму страховых взносов в государственные внебюджетные фонды и районный коэффициент. Для получения субсидии работодателю необходимо направить заявление через личный кабинет портала

«Работа в России» и указать перечень свободных рабочих мест и вакантных должностей. Центр занятости подберет подходящих кандидатов. Через месяц после их трудоустройства работодателю необходимо направить заявление в Фонд социального страхования через государственную информационную систему с указанием данных трудоустроенных безработных граждан.

Дополнительную информацию можно получить по телефону: 55-65-17.

ЦЗН в МР «Ахтынский район»

З.А.ШАГЪМАРДАНОВ

акатзавай малдарвилин институт-диз илимдин гъвечИи кьуллугъчивиле кIвалахдал рекъе туна.

Илимди желбнавай жегъил пешекар аспирантурадик экечIна ва 1958-йисуз ада кандидатвилин диссертация хвена. Ругуд йисан вахтунда (1958-1964-йисар) Зияудин Шагъмарданов Дагъустандин зональный илимдинни ахтармишунрин ветеринариядин институтдин гистологиядин лабораториядин заведующий тир. Университетдин зоологиядин кафедрин доцентвиле кIвалахдал элячIуналди, адан тIвар виринра малум тир: диспутра, конференцияра, монографийра. Университетрин ректор, профессор А.Алиева жегъил доцентдал гуьзчивал авурдалай кьулухъ адаз биологиядин факультетдин деканвиле кIвалахун теклифна.

1964-1985-йисарин девирда З.Шагъмарданова Дагъустандин госуниверситетдин зоологиядин ва тIебиат хуьнин кафедрин доцентвиле, профессорвиле, заведующийвиле кIвалахна. 1985-1998-йисара ада Дагъустандин государстводин хуьруьн майишатдин академиядин профессорвиле, хирургиядин ва патанатомиядин кафедрин заведую-

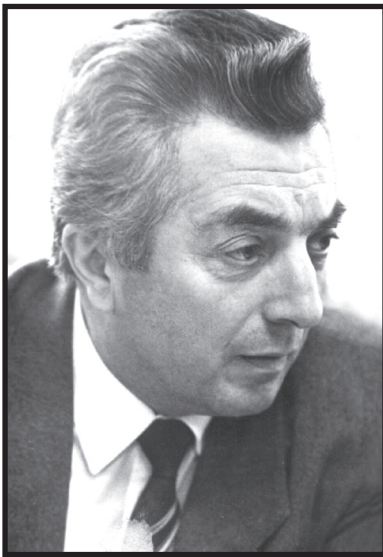
щийвиле кIвалахна. 1998-йисалай зегъметдин рехъ бегъем жедалди ам ДГПУ-дин экологиядин кафедрин заведующий, биоэкологиядин кафедрин профессор тир.

1967-йисуз З.Шагъмарданова Азербайжандин илимрин академиядин физиологиядин Институтда «Влияние различных состояний гонад на физиологические функции организма овец в онтогенезе» темадай докторвилин диссертация хвена. 1968-йисуз ДГУ-дин тарихда сифте яз ада вири факультетра тIебиат хуьнин курсунай лекцияр кIелиз башламишна. Ада хейлин йисара Дагъустандин тIебиат хуьнин обществодиз регъбервал гана, агъалийриз тIебиат хуьнин рекъай лекцияр кIелна. З.Шагъмарданов чпиз тIебиат хуьнин рекъай республикадин премия гайи Дагъустандин сифте ругуд экологдин жергеда гъатна. РД-дин элкьуьрна кьунвай тIебиат хуьнин рекъай активвилелди кыиле тухузвай кIвалахдай ва экологиядин просвещенидин хиле къазанмишнавай агалкьунрай профессор З.Шагъмарданов РД-дин тIебиатдин министерстводин «Экологиядин виридалайни хъсан проект» грамотадалди кьейдна. РАЕН-дин президиум-

дин кьарардалди лагъайтIа, адаз «Дагъустандин элкьуьрна кьунвай тIебиат хуьнин рекъай илимдин школадин бине эцигайди» лагъай гьуьрметдин тIвар гана. 2011-йисуз Зияудин Абдулгъаниевич Дагъустан Республикадин Кыилин Грант къачуна.

Зияудин Абдулгъаниевич гьахълудаказ неинки Дагъустандин, гьакI вири Кеферпатан Кавказдин кыилин экологикай сад яз гьисабзава. Адан кьелемдикай 320 илимдин кIвалах, 25 монография ва кIелдай пособиар хкатнава. Адахъ алааматдин къастунин кIевивал авай. З.Шагъмардановалай илимдин школа яратмишиз алакьна. Адан макъалайрихъ, монографийрихъ практикадин еке метлеб ава. Зияудин Абдулгъаниевич Шагъмарданован къамат ам чидайбурун риклера гьамишалугъ яз амукьда. Чна рагъметлудан хизандиз ва мукьва-кыилийриз, дериндай хажалат чIугуналди, башсагълугъвал гузва.

**«Ахцегъ район» МР-дин администрация
Райондин «Цийи дуьнья»
газетдин редакциядин коллектив**

Н.ГЪ.ГЪАЖИЕВ

ДАССР-дин Ахцегъ райондин Ахцегърин хуьре дидедиз хъана. Ада 1968-йисуз Ростовдин госуниверситетдин журналистикадин факультет куьтягъна. Н.Гъ.Гъажиева КПСС-дин Ахцегъ райкомдин 1-секретарвиле кIвалахна. И кьуллугъдал ада Ахцегъ ва Докъузпара районар вилик тухуник кутур пай и районрин тарихда кьетIенди хъана.

Ахцегърин хуьруьн тарихда сифте яз Ахцегърин 1-нумрадин юкьван школа ва райондин больницадин комплекс патал 3 мертебадин дараматрин корпусар эцигна. Идалайни гъейри, консервирдай завод, 8 квартирадикай ибарат тир яшайишдин кIвал, гьакIни хейлин маса дараматар ва имаратар хкажна. Райцентрди гьакъикъатдани шегъердин къа-

мат гъайи ва Ахцегъар «Дагълара авай шегъердиз» элкьуьрай вири и объектрай ахцегъвийри адаз риклин сидкъидай чухсагълугъуза.

Нариман Гъажиевича кьил кутуналди ва адан проектрай ишлемиш тийизвай чилин массивар дугунардай целди таъминарун патал Ахцегъринни Мискискарин, Миграгъринни Мискискарин магистралдин къаналар тухвана. Гадарнавай чилер дугунрин целди таъминарунилай гъейри, Къурушринни Къара-куьредин къаналди цийи Къара-кюре тIвар алай цийи хуьр арадал атуниз таъсирна. И кардай Докъузпара райондин агъалийри адаз риклин сидкъидай чухсагълугъуза.

Нариман Гъажиевич «Дагълара авай шегъердин» гележег-

дихъ инанмиш тир ва ада хуьр и тIварцIиз лайихлу хьун патал вири алахъунар ийизвай. Адан гзаф терефрин уьмуьрдал кьару личностди Н.Гъажиева тухвай кIвалахрин вири хилера дерин гел туна. Хажалатдин и юкьуз чна рагъметлудан хизандиз ва багърийриз, Нариман Гъажиевич чиз хъайи ва адаз гьуьрмет авур вирибуруз риклин сидкъидай башсагълугъвал гузва. Адан экуь къамат гьамишалугъ яз чи риклера, тIвар лагъайтIа, чи райондин тарихда амукьда.

**«Ахцегъ район» МР-дин администрация
Райондин «Цийи дуьнья»
газетдин редакциядин коллектив**

Н.Н.ЮЗБЕГОВ

вай гьамишалугъ яз къакъатна. Ам 1946-йисан 20-сентябрдиз дидедиз хъана. Хуьруьн юкьван школа куьтягъайдалай кьулухъ Н.Н.Юзбегов Ленинан тIварунихъ галай Даггосуниверситетдин къецепатан чIаларин факультетдик экечIна ва ада анаг агалкьунралди куьтягъна.

Вичин зегъметдин рехъ Н.Н.Юзбегова педагогвилин зегъметдилай башламишна. Са къадар йисар школада кIвалахайдалай кьулухъ райондин руководстводи савадлу пешекардал фикир желбна ва ам кьуллугъдин кIарарай хкаж жез эгечIна. Ада гъар жуьре йисара КПСС-дин Ахцегъ рай-

комдин пропагандадин ва агитациядин отделдин заведишвиле, халкъдин контролдин Комитетдин председателвиле, райадминистрациядин крар идара ийизвайди яз кIвалахна. Эхиримжи йисара та пенсиядиз экъечIдалди «Ахцегъ район» МР-дин кыилин заместителвиле зегъмет чIугуна.

Къисметди гъиниз ракъурнагIани, Надир Насировича тапшурмишнавай кардин патяхъай къакъан жавабдарвал гьисс авуналди, вири кьуватар серфна зегъмет чIугуна. Адан намуслу зегъмет РД-дин Президентдин Гьуьрметдин грамотадалди кьейд-най. Тафаватлудаказ кIвалахунай

Н.Н.Юзбегов «РД-дин муниципальный кьуллугъдин лайихлу работник» лагъай гьуьрметдин тIварцIиз лайихлу хъанай. Гзаф йисарин намуслу зегъметдай адаз «Зегъметдин ветеран» медални ганва. Надир Насирович Юзбегов ам чидайбурун риклера гьамишалугъ яз амукьда. Чна рагъметлудан хизандиз ва мукьва-кыилийриз, дериндай хажалат чIугуналди, башсагълугъвал гузва.

**«Ахцегъ район» МР-дин администрация
Райондин «Цийи дуьнья»
газетдин редакциядин коллектив**

ИНСАН МАЙМУНДИКАЙ ХЪАНВАНИ?

Эфсел ЭМИНОВ

Диде-бубадиз гьуьрмет тийизвай инсандилай роботни акьуллу я. Диде-бубадиз гьуьрмет таву-никди, инсанди вичин инсаниятвал квадарзава. Виликрай школайра биологиядин тарсара инсан маймундикай зегъметди арадал гъанва лугъузвай. Жуван вилериз диде-буба акваз, инсан маймундикай хъанва лугъудай фикир пара тажуб жедайди я. Заз чирвал, ахътин гафар Аллагъдихъ инанмиш туширвилин нетижа я. Инсаният арадал атай вахтарилай инихъ инсанри Аллагъдин тIвар къазва, Аллагъ авач лугъудай инсан вири инсаниятдиз акси экъечIзава. Гьелбетда, им пара чIуру, гъавурдик квачирвилин кар я. Мадни са кIвалах – чун и дуьньяда хуьнин себеб, Аллагъдин изин аваз чи диде-бубаар я.

Фикир гайила, Чарл Дарвинан эволюциядин теория, гипотеза, яшайишдин гьакъикъатдихъ галаз са жуьредани дуьз къевезвач. «Инсан маймундикай зегъметди арадал гъанва» – гафар гьакI инсанрин арадавай этикадихъни, марифатдинни ахлакъдин къайдайрихъ галазни къан тийизвай кьундарма я. Ахътин фикирар арадал къведа хьи, гуя инсан дуьньяда анжах са зегъмет къачун патал я. Зегъмет герек я, гьелбетда, ам къачун патални инсандиз фагъум-фикир ава.

Виридалайни тажубдин кар ам я хьи, вучиз ятIани, Дарвинан тапан теория къени школадин программадик ква. Инсан маймундикай хъанва лугъуз, аялрин кьил элкьуьрзава. Инсан Аллагъди яратмишнавайди я лугъуз вучиз ятIани кичIе я.

КАМАЛДИН ХАЗИНАДАЙ

Гзаф векъи хьун – им жуван лайихлувал квадарун я.

Н.ЧЕРНЫШЕВСКИЙ

Гишин инсандивай вич, гьелбетда, хъсандиз гьиссиз жедач. Гъа са вахтунда тухдани вич хъсандиз гьиссдач, эгер адан патаривай гишинбурун агъузардин сес акъатзавагIа. Ахътин сесер инсандин рикIивай къабулиз жедач.

Д.ПИСАРЕВ

Къадарсуз артух кьил vine кьун, дамах авун пичIи руьгъдиз вичиз вич кьалуриз клан хьун я.

И.ТУРГЕНЕВ

Къадарсуз артух жув vine къаз клан жемир – вуна гьакъикъивилин терез квадарда.

И.ПАВЛОВ

Дамах къачунни жуван лайихлувал гьиссун – ибур са гафар туш. Агалкьунар жеридавай дамах къачуда, паталай агъузариз алахъирдавай вуна ви лайихлувал пара гьиссда.

Л.ТОЛСТОЙ

Цийи дуьнья

(Новый мир)

Учредитель:

Администрация
Ахтынского района
Республики Дагестан
Главный редактор
Д.Ш.ШЕРИФАЛИЕВ

Газета перерегистрирована Управлением федеральной службы по надзору в сфере связи, информационных технологий и массовых коммуникаций по РД 22 января 2019 г. Регистрационный номер ПИ № ТУ 05-00401.

Позиция редакции может не совпадать с точкой зрения авторов, которые несут ответственность за достоверность и объективность предоставленных для публикации материалов. Рукописи не рецензируются и не возвращаются. При перепечатке ссылка на «Новый мир» обязательна.

Адрес редакции и издателя:
368730, РД, Ахтынский район,
с. Ахты, ул.Герейханова, д.33.

Телефон главного редактора
8(988)-654-59-49

Электронная почта газеты:
newworld1928@mail.ru

ИНДЕКС 63312

Газета «Новый мир» сверстана и отпечатана в ООО «Типография-М» по адресу: г.Дербент, ул.С.Курбанова, 25. Электронная версия газеты на сайте www.akhty.ru

По вопросам качества печати обращаться в типографию ООО «Типография-М»

Время подписания в печать по графику 14.00.

Подписано в печать 14:00

Газета выходит 52 раза в год.

Тираж 1450 экз.

Заказ №